

Heerde, 4 juli 2022

Geachte voorzitter, leden van het college, raadsleden, cie. leden, ambtenaren en aanwezigen via de livestream 794

Voordat ik mijn betoog namens de fractie van het CDA begin, willen wij het college en de ambtelijke ondersteuning bedanken voor het vele werk wat zij de afgelopen periode hebben verzet voor het bijstellen en opstellen van de Perspectiefnota zoals die nu voor ons ligt.

Als wij naar de Perspectiefnota kijken, kunnen wij opgelucht ademen, want de cijfers stonden er vorige week nog wel heel anders voor, m.a.w. het meerjarenperspectief 2022-2026 is door de meicirculaire 2022 sterk verbeterd.

Een goed begin van een nieuwe collegeperiode!

Maar ook voor ons, want hierdoor kunnen onze verkiezingsbeloftes en beleidsvoornemens t.a.v. het Hof van Cramer en de Lichtbron mogelijk ook worden ingelost! En met "mogelijk" bedoelen wij, dat wij het college eraan willen herinneren dat wij als raad eerst de definitieve plannen voorgelegd moeten krijgen met de financiële onderbouwing. Een persbericht "Wapenveld krijgt zijn multifunctioneel centrum en schoolgebouw", is wat onze fractie van het CDA betreft nog geen groen licht voor de start voor de bouw van beide projecten. Hiernaast vragen wij het college om een extra inhoudelijke toelichtingsbijeenkomst te beleggen voorafgaande aan de cie. waarin beide projecten staan geagendeerd.

Het CDA roept het college op, om toch enige voorzichtig te betrachten met de positieve punten in deze Perspectiefnota. Het gaat om Rijksmiddelen, waar wij zelf geen invloed op hebben. Met name de Arbitragegelden Jeugd, het gemeentefonds en een mogelijke opschalingskorting geven de nodige onzekerheid.

De voorgestelde strategische koers, een realistische raming aan te houden, met daarbij rekening houden dat voor de genoemde te verwachten tekorten aanvullende rijksmiddelen komen, lijkt ons een realistische en te verdedigen koers. Zo kan het ingezette beleid doorgang vinden en is er sprake van een realistische meerjarenbegroting, welke prima te verdedigen is naar de toezichthouder.

Daarnaast zijn wij ook zeer benieuwd naar de doorrekening van het collegeprogramma! Graag zien wij ook in de begroting een doorrekening voor de jaren erna.

Positief is de uitkomst van het onderzoek dat gedaan is door Berenschot, waaruit we mogen concluderen dat onze gemeente er verhoudingsgewijs best goed voor staat en een goed financieel beleid voert. Echter ook hier blijkt dat de verstrekte rijksmiddelen naar verwachting niet voldoende zijn om op termijn het gemeentelijk takenpakket uit te voeren.

Inhoudelijk

De kosten voor de diverse samenwerkingsverbanden (Regio Zwolle, Cleantech, VNOG, ODNV, etc.) lijken hand over hand toe te nemen. De CDA-fractie is van mening dat een kleine gemeente als Heerde niet zonder samenwerking kan bestaan. Daarbij moet wel gewaarborgd worden dat de voordelen opwegen tegen de (stijgende) kosten. Graag zouden wij van het college een overzicht ontvangen met daarin een financieel overzicht van 2021 en 2022 en de hieraan gekoppelde taakstellingen.

Gezien de extreme kostenstijgingen in het onderhoud en aanleg van wegen, met wel tientallen procenten, is het wellicht verstandig even pas op de plaats te maken met de projecten die nog niet zijn gestart. Het CDA stelt voor om met deze projecten en de aanpak van gevaarlijke verkeerssituaties, mee te nemen bij de plannen voor groot onderhoud. Het overzicht is in maart 2022 overhandigd aan de toenmalige wethouder

Cegerek. Daarnaast stellen wij voor om eventuele overschotten te reserveren voor prijstechnisch gunstiger tijden. Het overschot van vorig jaar zouden we hiervoor mogelijkserwijs al wel kunnen aanwenden.

Groenonderhoud

Vorig jaar heeft onze fractie zich uitgesproken over de weelderige groei van onkruid, hiervoor zou een eenmalig bedrag worden aangewend voor het onderhoud in 2022. Vraag aan het college wanneer wij als raad worden meegenomen in het vervolg van het groenonderhoud.

Sociaal Domein

Over het algemeen zien we dat er nog veel onzekerheden zijn ingebouwd in de perspectiefnota, zoveel dat wij ons afvragen of we op dit moment wel weloverwogen een heldere koers kunnen duiden. Eerlijk gezegd verwacht onze fractie de komende jaren financieel zwaar weer en daarom zou voorzichtigheid een goede raadgever kunnen zijn. Met ander woorden: "Hoe kunnen we de vinger nog beter aan de pols houden?"

In het sociaal maatschappelijk domein valt op, dat bij de bijstandsuitkering in 2019 per abuis (??!) bij de bezuinigingen 327.000 Euro te veel is afgeroomd en dat deze extra last nu weer aan de begroting moet worden toegevoegd. Welke maatregelen heeft het college genomen, om herhaling van dit soort 'per abuis' verkeerde inboekingen te voorkomen?

Het CDA kan zich voorstellen dat we in de toekomst toch zullen moeten komen tot een eigen bijdrage op het terrein van huishoudelijk hulp. Dit omdat sterkste schouders de zwaarste lasten zouden moeten dragen. Is het college bereid hiernaar een voorstudie te doen over wat dit voor de gemeente Heerde zou kunnen betekenen, ook financieel en om met meerdere uitwerkingsvarianten te komen?

De post Woonvoorzieningen baart ons, met een bijraming van 180.000 euro op de begroting behoorlijk wat zorgen. De kosten zijn onvoorspelbaar, sterk afhankelijk van het aantal aanvragen en de gevraagde aanpassingen. Juist gezien deze onzekerheid lijkt het de CDA-fractie wijs om indien mogelijk een gerichte voorspelling te maken van de te verwachten vraag in de komende jaren, en, aan de hand daarvan, mogelijk een extra bijraming te doen, boven op de voorgestelde.

Overhead

Voor de extra Formatie is 100.000 euro geraamd. Is hier een duidelijk plan voor, wat levert dit voor de burger op? Komt dit nog ter besluitvorming, als zijnde keuze in categorie 4?

Zaakgericht werken, hierop graag meer uitwerking. Gezien het grote bedrag graag een duidelijk uitgewerkte case met inzicht hierin.

Ruimte

In het coalitieakkoord heeft het versnellen van de woningbouw een grote prioriteit. Maar we zien wel een aantal knelpunten ontstaan om deze opgave te realiseren. De materiaal- en bouwkosten nemen met tientallen procenten toe en dit zorgt ervoor dat het bouwen van betaalbare woningen een steeds moeilijker opgave wordt. Een ander knelpunt is de stikstofproblematiek. De wetgeving en gerechtelijke uitspraken maken het moeilijk om nieuwbouw te realiseren en we lopen een risico dat, ondanks de zeer beperkte uitstoot die woningen opleveren, zeker wanneer woningen klimaatneutraal zijn, geen vergunning kan worden afgegeven. Om toch tot de realisatie van betaalbare woningen te komen stelt het CDA voor:

- Onderzoek naar de mogelijkheid om voor het goedkopere segment, te werken met een erfpacht overeenkomst, waarbij de grond eigendom wordt van de gemeente

- Onderzoeken hoe de te bouwen woningen zo duurzaam mogelijk gebouwd kunnen worden. Dus volledig neutraal en geen of minimale uitstoot van stikstof.

Duurzaam

Het college heeft het afgelopen jaar ook stappen gezet m.b.t. tot de energietransitie. In de raadsvergadering is de lokale uitnodigingskader voor zon en wind aan de orde geweest. Goed om te zien dat aan dit beleid invulling wordt gegeven om een bijdrage te leveren aan de doelstelling om minimaal 49% CO2-reductie te bereiken in 2030.

Agrarische sector

Momenteel hebben we in Nederland te maken met een aantal crisissen. Een van deze crisissen, te weten de stikstofcrisis lijkt ook onze gemeente hard te raken. Voor ons als gewone en zeker niet ter zake deskundige burgers, is het beeld gecreëerd dat er te veel stikstof vrijkomt in ons kleine landje en dat dit voor een groot gedeelte komt door de uitstoot veroorzaakt door de landbouw. Andere veroorzakers zijn het verkeer, de luchtvaart, de bouw en de industrie. Met name kwetsbare natuurgebieden (Natura 2000) hebben volgens deskundigen baat bij een aanzienlijke reductie van de uitstoot van stikstof en andere schadelijke stoffen. Hoe dichter de veroorzakers van deze schade bij de natuurgebieden liggen hoe meer zij moeten reduceren.

Door de regering zijn de provincies aangewezen om de oplossingen te bedenken en zij hebben hier slechts één jaar de tijd voor. Er heerst veel onduidelijkheid en verwarring en zolang er geen compleet plan ligt weet niemand van de betrokkenen waar ze aan toe zijn. Oproep om duidelijkheid en inventarisatie van de gevolgen, maar ook van oplossingen en mogelijkheden; geen gedwongen sluiting van bedrijven.

Dat de stikstofcrisis opgelost moet worden is volgens onze CDA-fractie een feit, maar dat kan en moet toch wel anders. In ieder geval niet door het probleem alleen bij de boerenbedrijven neer te leggen. Als CDA-fractie zijn wij van mening dat wij er met z'n allen de verantwoording voor moeten nemen en dat wij het dus ook met z'n allen zullen moeten oplossen. Middels onze motie "Solidair met onze boeren" doen wij een oproep aan het college om onze boeren te ondersteunen.

Voorzitter gezien de tijd zal ik mijn betoog afronden. Het is een goede CDA-gewoonte om af te sluiten met de toezegging dat wij ook het komend jaar graag samen met u willen bouwen aan de toekomst van onze mooie gemeente Heerde.

Namens de fractie van het CDA, wens ik u allen veel wijsheid en Gods zegen toe.

CDA Heerde- Wapenveld
Joke Grotenhuis- fractievoorzitter

